

NVAVG

Jaarverslag 2010

Inhoudsopgave

1. VOORWOORD.....	3
2. BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN IN 2010.....	4
3. ONTWIKKELINGEN BINNEN DE VERENIGING	5
Omvang beroepsgroep en ledenaantal.....	5
Algemene LedenVergaderingen (ALV)	5
De voorjaarsvergadering	5
De najaarsvergadering.....	5
Regionale organisatie en commissies.....	5
Secretariaat	5
4. EXTERNE CONTACTEN	6
AVG-opleiding Erasmus MC.....	6
Capaciteitsorgaan.....	6
CBO	6
FMWV.....	6
HVRC en CHVG/CGS.....	6
IGZ	6
KNMG	7
Kwaliteitskaders verantwoorde zorg.....	7
LAD	7
LHV	7
LKNG / VILANS	7
MAMH European Association of Intellectual Disability Medicine	7
Ministerie van VWS	8
BOPZ	9
NIP-NVO.....	9
NVK/NVKN	9
Universiteiten	9
Leerstoel en onderzoekslijnen Erasmus MC	9

Geneeskunde voor mensen met verstandelijke beperkingen, UMC St Radboud Nijmegen	12
Onderzoekslijnen Universiteit van Maastricht	14
VAAVG	14
Verenso	14
Vereniging VG Netwerken	14
VGN.....	14
Zorg voor Beter.....	14
5. OVERZICHTEN	15
Samenstelling bestuur	15
Publicaties	15
Overzicht commissies, projectgroepen en bestuurscommissies	15
Accreditatiecommissie	15
Deskundigheidsbevorderingscommissie	16
Commissie Infectieziekten.....	17
Commissie Wet- en regelgeving.....	18
Commissie ICT	18
Commissie TAVG	18
Commissie Wetenschap	19
Projectgroep poliklinieken.....	19
Projectgroep Health Watch bij Down Syndroom	20
Projectgroep GORZ.....	20
Stuurgroep Richtlijnontwikkeling	20
Bestuurscommissie bekostigingssystematiek	20
Bestuurscommissie PR.....	22
Projectgroep Productdefiniëring.....	22
Werkgroep 'Redactie hand/leerboek geneeskunde voor mensen met een verstandelijke beperking'	23
Lijst met afkortingen	24

1. VOORWOORD

Geachte collega's, geachte relaties van de NVAVG,

Voor u ligt het jaarverslag 2010. Het jaar 2010 was het jubileumjaar van de opleiding tot AVG en van de leerstoel Geneeskunde voor verstandelijk gehandicapten aan de Erasmus universiteit: beide vierden hun 10-jarige bestaan. In dit jaar vonden de voorbereidingen plaats voor het feestelijke jubileumsymposium dat samen met de in 2011 jubilerende NVAVG gevierd werd op 11 februari 2011.

De NVAVG is jong en vol energie en dat is te zien aan de vele activiteiten en initiatieven die zij onderneemt en waarin zij participeert. De AVG-artsen scoren nog steeds hoog op de banenthermometer van het Medisch Contact, maar met de verankering van ons vak in het basiscurriculum van de studie geneeskunde van in ieder geval twee universiteiten, zal de bekendheid van ons specialisme toenemen.

De NVAVG staat voor de belangrijke taak om verder te professionaliseren. In 2010 is er hard gewerkt aan de beschrijving van het zorgaanbod van de AVG. Er wordt een steeds groter beroep gedaan op de bijdrage van de NVAVG op landelijke thema's zoals het terugdringen van vrijheidsbeperkingen, dilemma's rond al dan niet gedwongen anticonceptie, medicatieveiligheid, richtlijnontwikkeling en dat is alleen maar toe te juichen.

In het kwaliteitskader Gehandicaptenzorg zijn alle belangrijke spelers in het veld van de gehandicaptenzorg verenigd. Daar wordt de visie van de NVAVG op prijs gesteld, ook in 2011. De weg om tot goede kwaliteit van zorg te komen, en deze ook nog eens in maat en getal vast te leggen, is lang en soms vol hobbels en kuilen.

In dit jaarverslag vindt u alle bovengenoemde activiteiten en het vele werk dat verzet wordt in de diverse commissies die de NVAVG rijk is, in vogelvlucht beschreven.

Namens het bestuur wens ik u veel leesplezier toe!

Esther Bakker-van Gijssel,
voorzitter NVAVG.

2. BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN IN 2010

Invitational conference en slotbijeenkomst

Op 22 januari 2010 organiseerde de Universiteit Maastricht (afdeling Huisartsgeneeskunde en GKC) in samenwerking met de commissie Wetenschap van de NVAVG een studiedag.

's Ochtends vond er een invitational conference plaats, waarbij gediscussieerd werd over de onderzoeksagenda voor de beroepsgroep AVG en het belang hiervan voor de verdere ontwikkeling van het vak.

's Middags was er een slotbijeenkomst van de cursus wetenschappelijke vorming AVG. Totaal waren er deze dag bijna 90 genodigden aanwezig.

Website

In 2010 werd door de ALV het besluit genomen om de website te vernieuwen. Daartoe werd een werkgroep in het leven geroepen, die in 2011 is gestart.

Bijblijven

In 2010 is aan alle leden een exemplaar uit de serie 'Bijblijven - Tijdschrift Praktische Huisartsgeneeskunde' verzonden, met als thema 'Mensen met een verstandelijke beperking'.

Dit tijdschrift, dat tien keer per jaar verschijnt, richt zich op huisartsen en behandelt cyclisch medische onderwerpen waarbij wordt geprobeerd de huidige stand van zaken zo volledig mogelijk weer te geven.

De editie die aan alle leden verstuurd is, is geheel gewijd aan de geneeskundige zorg voor mensen met een verstandelijke handicap. In een achttal hoofdstukken wordt een aantal aspecten van deze geneeskundige zorg uitgelicht. Hiermee wordt zowel de doelgroep, als het vakgebied geneeskunde voor verstandelijk gehandicapten, als de AVG onder de aandacht van de huisarts gebracht. Het laatste hoofdstuk is zelfs geheel gewijd aan de samenwerking tussen huisarts en AVG en de meerwaarde van de AVG in de medische zorg voor mensen met een verstandelijke handicap.

Hopelijk is hiermee, en door het feit dat zich onder de auteurs meerdere AVG's bevinden, opnieuw een stapje gezet in de profilering van de AVG.

3. ONTWIKKELINGEN BINNEN DE VERENIGING

Omvang beroepsgroep en ledenaantal

Eind december 2010 telde de vereniging 273 leden. Een jaar eerder waren dat er nog 266.

Op 31 december 2010 telde het register 183 AVG's tegenover 175 het jaar ervoor.

Algemene LedenVergaderingen (ALV)

In het verslagjaar is twee keer een algemene ledenvergadering gehouden.

De voorjaarsvergadering

Tijdens de voorjaarsvergadering traden Luc Bastiaanse (lid) en Kathleen van den Brink (secretaris) af als bestuurslid. Beiden waren niet herkiesbaar. Lianne Alsema (lid) nam de functie van secretaris over. Barber Tinselboer trad af en werd herkozen. Esther Bakker-Van Gijssel nam zitting in het bestuur als lid, met de intentie om Arjen Louisse eind 2010 op te volgen als voorzitter.

Het thematische gedeelte aansluitend op de ledenvergadering werd georganiseerd door de commissie deskundigheidsbevordering. Het onderwerp was 'Huisarts en AVG; samenwerking nader belicht'.

De najaarsvergadering

Tijdens de najaarsvergadering wisselden Arjen Louisse en Esther Bakker-Van Gijssel van rol: Arjen Louisse werd lid en Esther Bakker-Van Gijssel nam het voorzitterschap op zich. De Hanna Oorthuysprijs (oeuvreprijs) werd uitgereikt aan professor Heleen Evenhuis, in verband met haar bijzondere inspanningen voor mensen met een verstandelijke handicap.

Het aansluitende thematische gedeelte had als onderwerp 'Over syndromen gesproken' en werd eveneens georganiseerd door de commissies deskundigheidsbevordering.

Regionale organisatie en commissies

Binnen de regiogroepen vindt bijscholing, onderlinge toetsing en informatie-uitwisseling plaats. De voorwaarde om voor accreditatie in aanmerking te komen is dat minimaal één van de deelnemers Erkend Kwaliteits Consulent is. Daarnaast dienen er minimaal zes bijeenkomsten plaats te vinden, die minimaal één uur duren. De groepen houden presentielijsten bij en sturen jaarlijks de verslagen van de bijeenkomsten in, waarna de punten door het secretariaat in GAIA geregistreerd worden.

Secretariaat

Het secretariaat van de NVAVG heeft al enkele jaren een structurele contractomvang van 16 uur per week. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door Petra Noordhuis vanuit een eigen kantoor in Enschede. Het bestuur is erg tevreden over het huidig functioneren van het secretariaat en de continuïteit die hiermee gepaard gaat.

4. EXTERNE CONTACTEN

AVG-opleiding Erasmus MC

De wijze van financiering van de opleiding blijft een groot probleem. De opleiding van aiossen wordt gesubsidieerd vanuit het opleidingsfonds. De NVAVG heeft de initiatieven van de opleiding ondersteund bij het zoeken naar adequate oplossingen voor het financiële probleem en heeft hierbij onder andere contact met VGN en VWS onderhouden. De voortgang van het dossier is niet noemenswaardig geweest. Eind 2010 is bekend geworden dat het CBOG vanaf 2011 een veel beperktere rol zal hebben. Mogelijk biedt deze verandering nieuwe kansen.

De toenemende kosten voor de opleidingsinstellingen en de onzekerheden rondom financiering zijn reële bedreigingen voor de instroom van nieuwe aiossen.

Capaciteitsorgaan

Het capaciteitsorgaan houdt zich bezig met het opstellen van ramingen voor de benodigde opleidingscapaciteit van de vervolgopleidingen waaronder de AVG-opleiding. Binnen het capaciteitsorgaan bestaat een werkgroep AVG die zorgt voor de inhoudelijke input. Hierin is onder andere het NVAVG-bestuur vertegenwoordigd evenals de AVG-opleiding en de VAAVG.

In 2010 heeft de werkgroep AVG vier keer vergaderd als voorbereiding op de raming in het capaciteitsplan 2011. De situatie rond de werkzaamheden van de AVG's is door KIWA-Prismant in beeld gebracht in opdracht van het CBOG. De behoefte raming opleidingsplaatsen is naar beneden bijgesteld omdat 'de markt' kennelijk oplossingen vindt voor het tekort aan avg's door andere artsen in te schakelen.

CBO

Eind 2010 is er overleg geweest tussen een senior beleidsmedewerker van het CBO (dat toen inmiddels een doorstart had gemaakt onder de vleugels van TNO) en Sylvia Huisman en Barber Tinselboer van de Stuurgroep Richtlijnontwikkeling. De onderwerpen van overleg waren:

- het opstellen van een instrument dat gebruikt kan worden bij revisie van richtlijnen;
- mogelijkheden voor ondersteuning door het CBO bij het opstellen en reviseren van richtlijnen;
- mogelijkheden voor het verkrijgen van subsidie voor (revisie van) richtlijnen.

FMWV

Het lidmaatschap werd per 1 januari 2010 opgezegd.

HVRC en CHVG/CGS

In de HVRC vertegenwoordigt Anneke Schoonbrood de beroepsvereniging. Arjen Louisse is plaatsvervangend lid. Frans Ewals is lid c.q. vice-voorzitter van het CHVG. Mano Theunissen is vervangend lid. Ab Jans is namens de NVAVG lid van de Commissie van Geschillen.

Anneke van Beurden, Martine de Groot-Venema en Marijke Meijer zijn in 2010 visitatoren geweest van de HVRC. Anneke van Beurden gaf in het verslagjaar aan te stoppen per 1 maart 2011.

Het CHVG is per eind 2009 opgeheven. Met ingang van 1 januari 2010 worden de regels vastgesteld door het CGS (College Geneeskundige Specialismen). Frans Ewals is lid van de adviesraad van het CGS.

IGZ

Het bestuur van de NVAVG overlegt jaarlijks op directieniveau met de hoofdinspectie. Gespreksonderwerpen in 2010 waren:

- vrijheidsbeperking, naar aanleiding van het in het najaar uitgekomen rapport over dit onderwerp;
- medicatieveiligheid, eveneens naar aanleiding van het rapport over dit onderwerp;
- het werkplan van de IGZ;

- de positionering van de AVG in de zorginstelling;
- de verwachtingen van IGZ naar de NVAVG en de beroepsgroep;
- het meerjarenbeleidsplan van de NVAVG.

In navolging op de instemming die de NVAVG heeft gegeven om met de gehele sector te wedijveren voor het terugdringen van vrijheidsbeperkingen neemt de NVAVG deel aan de stuurgroep Zorg voor Vrijheid. Deze stuurgroep buigt zich over de vraag hoe op een inventieve wijze verantwoord omgegaan kan worden met vrijheidsbeperking en hoe het aantal vrijheidsbeperkende maatregelen kan worden teruggedrongen. De AVG zal hier een belangrijke bijdrage aan leveren.

De NVAVG initieert mede een beperkt aantal projecten en draagt zorg voor communicatie met haar achterban via de Nieuwflits en algemene ledenvergaderingen.

KNMG

Op opdrachtbasis wordt er gebruik gemaakt van het projectbureau KNMG. Bij de Projectgroep productdefiniëring is Michiel Wesseling betrokken. Het projectbureau is in de persoon van Diederik van Meersbergen, jurist, ook bezig met het schrijven van een beleidsstuk over de aanrijtijden van de AVG. Tevens is er een gesprek geweest met een delegatie van het NVAVG-bestuur en de heer Rijkssen over oriëntatie met betrekking tot toetreding van de NVAVG tot de KNMG.

Kwaliteitskaders verantwoorde zorg

De NVAVG participeert in de projectgroep en de stuurgroep kwaliteitskader gehandicaptenzorg. De pilot is afgerond, de cliëntervaringsvragenlijsten zijn gevalideerd en de start van de metingen in 2010 is inmiddels gemaakt. De VGN heeft eind 2010 haar medewerking aan het kwaliteitskader opgeschort. Er zijn extra vergaderingen geweest over de te vervolgen weg. De NVAVG heeft hierin mee kunnen denken en de voorgestelde plannen van commentaar kunnen voorzien.

LAD

In 2010 is er één maal periodiek overleg geweest tussen LAD en NVAVG, ook is de jaarlijkse ledenvergadering bijgewoond.

LHV

In 2010 is de revisie van de 'Handreiking huisarts en AVGL: samenwerking in de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap' uitgekomen. De revisie is gemaakt door de NVAVG en de LHV de handreiking is aangeboden als onderdeel van het wetenschappelijke programma ter ere van de inauguratie van prof. Lantman.

LKNG / VILANS

Vilans heeft contact gezocht met onder andere de NVAVG, met de vraag wat zij kan betekenen in de ondersteuning van de VG-sector. Een eerste oriënterende bijeenkomst heeft in 2010 plaatsgevonden. Deze bijeenkomst was vooral verkennend.

In 2008 en 2009 is de Duo-doe reeks ontwikkeld, die bestaat uit een mix van middelen, methodieken en thema's voor zowel cliënt en begeleider, die op praktische wijze de benodigde kennis aanbiedt en attitude en vaardigheden op positieve wijze beïnvloedt. De toolkit bevat ondermeer kennismodules met aanvullende instrumenten om gesprekken over gezondheid(svoorlichting) en leefstijl, zelfmanagement en ondersteuningsbehoefte te voeren. In 2010 is het niet gelukt om hiervoor subsidie te ontvangen. In 2011 lijkt er een nieuwe opening te ontstaan om dit alsnog te proberen.

MAMH European Association of Intellectual Disability Medicine

MAMH is een Europese vereniging van artsen in de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap. MAMH zet zich in voor het verbeteren van de medische zorg voor mensen met een verstandelijke handicap door het uitwisselen van kennis en ervaring, het stimuleren van onderwijs en onderzoek en het beïnvloeden van beleidsmakers in de zorg voor deze groep mensen.

Samenstelling

Het bestuur van de MAMH bestond in het verslagjaar uit:

- Frans Scholte, Nederland, voorzitter;
- Peter Martin, Duitsland, secretaris;
- Maria Arvio, Finland, penningmeester;
- Roger Banks, Wales UK;
- Thomas Dorn, Zwitserland.

Het secretariaat is ondergebracht bij de AVG-opleiding van het Erasmus MC en wordt beheerd door Frieda de Meij.

Bridge2010

Het vijfde MAMH congres Bridge 2010 (Bristol, 13 en 14 mei 2010), was een groot succes, met 119 deelnemers uit 23 landen, waaronder Canada en Australië. De meeste deelnemers waren arts, maar er waren ook verpleegkundigen, psychologen, logopedisten, managers en beleidsmakers. De deelnemers waren positief over de mix van medisch inhoudelijke onderwerpen, de organisatie van de medische zorg voor mensen met een verstandelijke handicap in diverse landen en de opleiding van artsen en andere gezondheidswerkers werkzaam in onze zorg. Er was tevens informatie over veelbelovende initiatieven binnen de Europese Unie en de Wereldgezondheidsorganisatie. Er was veel ruimte voor persoonlijke contacten tijdens de receptie op de vooravond van het congres in het congreshotel en tijdens het diner op de avond van de eerste congresdag in het sfeervolle Mansion House.

European Declaration on Children and Young People with Intellectual Disabilities and their Families

Tijdens een congres in de Roemeense hoofdstad Boekarest op 26 en 27 november 2010, werd een Europese Verklaring voor Kinderen en Jongeren met een Verstandelijke Beperking en hun Families aangenomen door vertegenwoordigers van de 53 Europese regeringen, UNICEF, de Europese Commissie, de Wereldgezondheidsorganisatie regio Europa (WHO-Europe), vertegenwoordigers van families, zorgaanbieders en andere non-gouvernementele organisaties. De Verklaring was opgesteld door een stuurgroep van WHO-Europe en besproken tijdens een conferentie van genodigden in Londen in december 2009. In de maanden hierna werden tien prioriteiten, als bijlagen bij de Verklaring, uitgewerkt door kleine groepjes deskundigen en uiteindelijk door de stuurgroep afgerond. In maart 2010 werd de conceptversie besproken met vertegenwoordigers van Europese regeringen tijdens een conferentie in Belgrado. Zo is uiteindelijk een voor alle betrokkenen acceptabele tekst vastgesteld, een prestatie die in Boekarest -niet helemaal onterecht- historisch is genoemd.

Doel van het initiatief was om ervoor te zorgen dat alle kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking volwaardige leden van de samenleving kunnen zijn, die geïntegreerd in de samenleving, opgroeien in hun families en zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Goede gezondheidszorg is hiervoor essentieel. Er zijn tien prioriteiten geformuleerd met concrete aanbevelingen. MAMH heeft een actieve bijdrage geleverd aan de opstelling van deze verklaring.

Algemene Ledenvergadering 14 mei in Bristol

De bestuursleden dr. Roger Banks en dr. Peter Martin zijn herkozen in het bestuur. Er is verslag gedaan van de activiteiten tot nu toe in de samenwerking met de Europese afdeling van de WHO. Eén van de gemaakte afspraken is om initiatieven te nemen om de banden tussen de leden te verstevigen.

Ministerie van VWS

De NVAVG heeft met enige regelmaat overleg met VWS over diverse onderwerpen. De toekomst van de medische zorg voor verstandelijk gehandicapten, ethiek in de sector, financiering van de medische zorg en de AVG-opleiding zijn onderwerpen van gesprek. Voor een groot deel zijn deze overleggen bedoeld voor onderlinge informatieverstrekking. VWS heeft in het verslagjaar een brainstormsessie palliatieve zorg georganiseerd waarbij Marijke Tonino namens de NVAVG aanwezig was.

Als vervolg op een eerste inventarisatie wordt er door het Ministerie van VWS subsidie verleend aan een landelijk project waarin betrokken beroepsgroepen samenwerken aan het beschrijven van benodigde competenties voor het goed kunnen verlenen van palliatieve zorg. Dit project is primair een initiatief van de Kenniscentra Palliatieve Zorg, de VIKC en de Associatie van High Care Hospices.

Alle landelijke beroeps- en of wetenschappelijk verenigingen van professionals werkzaam in de palliatieve zorg wordt gevraagd een lid af te vaardigen welke met mandaat van de gehele vereniging zitting zal nemen in een grote, multidisciplinaire werkgroep. Deze werkgroep zal de concrete opdracht krijgen om de competenties palliatieve zorg te beschrijven en te bepalen welke daarvan behoren bij welke groep professionals. Marijke Tonino zal ook hieraan namens de NVAVG deelnemen.

BOPZ

In 2010 is de commissie uitgebreid met Arjen Louisse en Joris van Erp. Joris van Erp is vanaf 2010 voorzitter van de commissie. De commissie heeft de ontwikkelingen gevolgd inzake de concept wettekst Wet cliëntenrechten zorg en de concept Wet zorg en dwang. Een aanvang is gemaakt met de revisie van de omschrijving bopz-arts en de omschrijving van de eerste geneeskundige.

NIP-NVO

Helaas hebben de periodieke overleggen met NIP-NVO die in 2008 gestart waren in 2009 en 2010 geen vervolg gekregen. Wel zijn leden van de NVAVG en NIP-NVO elkaar regelmatig tegengekomen in diverse projecten en werkgroepen zoals het Ban de band project en het kwaliteitskader gehandicaptenzorg. Verder heeft de NVAVG toegezegd deel te nemen aan de commissie EAT (electro-aversieve therapie).

NVK/NVKN

Een afvaardiging van het bestuur heeft in 2009 een overleg ter kennismaking gehad met de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK) sectie erfelijke en aangeboren aandoeningen. Eenzelfde overleg heeft einde 2008 plaatsgevonden met de Nederlandse Vereniging voor Kinderneurologie (NVKN).

In beide overleggen kwam de transitie van cliënten die de volwassen leeftijd bereiken ter sprake. Voor zowel de kinderartsen als de kinderneurologen bleek dit een struikelblok te zijn en beide verenigingen gaven aan dat ze hierin een rol voor de AVG zien.

Vervolgens is het idee ontstaan om een gezamenlijke werkgroep op te richten die zich met dit probleem gaat bezighouden. Deze werkgroep is in 2010 van start gegaan, met een eerste overleg op 17 januari 2011. De werkgroep bestond in 2010 uit Erika de Vreugt-Gronloh (AVG), Marianne Wassing (AVG), Gerard Hageman (kinderneuroloog) en Stella de Man (kinderarts). De werkgroep werd in 2011 uitgebreid met Annet Kuipers (kinderrevalidatiearts). Lianne Alsema (AVG en secretaris van het bestuur) woonde de 'kick-off' op 17 januari 2011 bij.

Universiteiten

Leerstoel en onderzoekslijnen Erasmus MC

Onderzoek

Staflid dr. Corine Penning vertrok na negen jaar in september 2010. Zij werd opgevolgd door dr. Michael Echteld.

In 2010 waren er tien promovendi aan de leerstoel verbonden, twee op cerebrale visuele stoornissen, drie op comorbiditeit bij kinderen met ernstige meervoudige beperkingen en vijf op Gezond Ouder (GOUD). Twee van hen, Sandra Mergler en Luc Bastiaanse, zijn AVG, terwijl Fleur Boot na voltooiing van haar proefschrift de AVG-opleiding in zal gaan. Rob Rieken promoveerde op 8 december 2010 op een proefschrift getiteld 'Assessing body composition and energy expenditure in children with severe neurological impairment and intellectual disability'. Ellen van Dijk werd, na afstudeeronderzoek over de toepasbaarheid van de Actiwatch voor detectie van slaapproblemen bij ouderen, in november aangesteld voor een verkort promotietraject over hetzelfde thema.

Heleen Evenhuis is als tweede promotor betrokken bij de onderzoeken van AVG Gerda de Kuijper (professor Minderaa, RUG) en van Nanda de Knegt (professor Scherder, VU).

Wij hebben dit jaar bijdragen geleverd aan het EUGMS congres (geriatrie) te Dublin (invited presentation), de gezamenlijke IASSID roundtable van de SIRGs Aging & Health Issues te Prato (dagdeel over health check instrumenten) en het IASSID congres te Rome (18 presentaties). Verder heeft Heleen Evenhuis een workshop gegeven in Hamburg.

Heleen Evenhuis heeft, zoals elk jaar, regelmatig overlegd met Henny van Schrojenstein Lantman-de Valk en een bijdrage geleverd aan het symposium ter gelegenheid van Henny's oratie. Ze is lid geweest van de promotiecommissies van Erik Boot (7 juli, UvA) en Bart Oeseburg (17 november, RUG). Met dr. Patricia v.d. Bemt, ziekenhuisapotheker Erasmus MC, is een samenwerking opgezet rond medicatievoorschriften (subsidie-aanvraag, evaluatie GOUD medicatiegegevens). Met de afdelingen Neurowetenschappen, Kindergeneeskunde en Klinische Genetica worden samen met Frans Ewals plannen uitgewerkt voor een expertisecentrum bij het Erasmus MC.

Onderwijs Basiscurriculum

Het jaarlijkse onderwijs voor derdejaars (hoorcollege en zelfstudie-opdracht) werd in november gegeven. Daarnaast is onze bijdrage in de master fase (vierdejaars) uitgewerkt, die start in 2011 (patiëntendemonstratie en zelfstudie-opdracht).

Dit jaar hebben vier studenten geneeskunde hun afstudeeronderzoek bij de leerstoel afgerond, terwijl drie andere studenten, waarvan één uit Groningen, nog bezig zijn met hun onderzoek.

AVG-opleiding

Heleen Evenhuis en Corine Penning resp. Michael Echteld zijn parttime aan de opleiding verbonden, met als belangrijkste taak de wetenschappelijke vorming. In 2010 zijn vijf leeronderzoeken voltooid.

Op het IASSID congres in Rome zijn de resultaten van twee leeronderzoeken gepresenteerd. Heleen Evenhuis en Frans Ewals overleggen maandelijks, terwijl eens in de drie maanden gezamenlijke 'wetenschapslunches' worden georganiseerd voor de opleidingsstaf en de vakgroep, waar het lopende onderzoek wordt gepresenteerd en bediscussieerd.

Vooruitblik naar 2011

Naar verwachting zullen in 2011 zes mensen hun proefschrift voltooien: Elsbeth Calis (voedings- en longproblemen bij kinderen met ernstige meervoudige beperkingen), Sandra Mergler (diagnostiek van botkwaliteit in dezelfde groep), Ymie van der Zee en Fleur Boot (diagnostiek van visuele perceptieve stoornissen), Thessa Hilgenkamp (lichamelijke activiteit en fitheid bij ouderen) en Heidi Hermans (depressie en angst bij ouderen).

Sandra Mergler zal daarna part-time als postdoc aan de leerstoel verbonden blijven en zich vooral bezighouden met vervolgonderzoek rond osteoporose en vitamine D.

De onderzoekslijnen 'Zintuigstoornissen' en 'Comorbiditeit bij kinderen met ernstige meervoudige beperkingen' zullen worden afgesloten. De reden is vooral gebrek aan structurele financieringsmogelijkheden. De onderzoekslijn Gezond Ouder (GOUD) biedt echter voldoende mogelijkheden voor continuïteit en uitbreiding. In het betreffende consortium is een academiseringsproces op gang gekomen, dat de bestuurders willen voortzetten. Op basis van de reeds verzamelde data kunnen nog meerdere onderzoekers promoveren. Zo is de AVG Channa de Winter in maart jl. aangesteld op een verkort promotietraject (overgewicht/hart- en vaatziekte), terwijl nog financiering wordt gezocht voor een tweede bewegingswetenschapper. Edith Peters is in januari gestart met promotie-onderzoek naar kwetsbaarheid en gezonde/ongezonde levensjaren, gefinancierd door het ZonMw Nationaal Programma Ouderenzorg.

Wetenschappelijke artikelen gepubliceerd t/m maart 2011

1. Veugelers R, Benninga MA, Calis EA, Willemsen SP, Evenhuis HM, Tibboel D & Penning C. Prevalence and clinical presentation of constipation in children with severe generalized cerebral palsy. *Dev Med Child Neurol* 2010;52:e216-21.
2. Calis EAC et al. Energy intake does not correlate with nutritional state in children with severe generalized cerebral palsy and intellectual disability. *Clin Nutr* 2010;29:617-21.
3. Rieken R, Calis EA, Tibboel D, Evenhuis HM & Penning C. Validation of skinfold measurements and bioelectrical impedance analysis in children with severe cerebral palsy: a review. *Clinical Nutrition* 2010;29:217-21.
4. Coppus AM et al. Early age at menopause is associated with increased risk of dementia and mortality in women with Down syndrome. *J Alzheimers Dis* 2010;19:545-50.
5. Hilgenkamp TIM, Wijck R van & Evenhuis HM. Physical fitness in older people with ID- Concept and measuring instruments: a review. *Res Develop Disabil* 2010;31:1027-38.
6. Hilgenkamp TIM, Bastiaanse LP, Hermans H, Penning C, Wijck R van & Evenhuis HM. Study Healthy Ageing and Intellectual Disabilities: recruitment and design. *Res Dev Disabil* 2011;32:1097-106.
7. Hermans H & Evenhuis HM. Characteristics of instruments screening for depression in adults with intellectual disabilities: systematic review. *Res Develop Disabil* 2010;31:1109-20.
8. Hermans H, Pas FH van der & Evenhuis HM. Instruments assessing anxiety in adults with intellectual disabilities: a systematic review. *Res Dev Disabil* 2011;32:861-70.
9. Kuijper G de, Hoekstra P, Visser F, Scholte FA, Penning C & Evenhuis H. Use of antipsychotic drugs in individuals with intellectual disability in the Netherlands: prevalence and reasons for prescription. *J Intellect Disabil Res* 2010;54:659-67.
10. Winter CF de, Magilsen KW, Alfen JC van, Willemsen SP & Evenhuis HM. Metabolic syndrome in 25% of older people with intellectual disability. *Fam Pract* 2010 Epub Oct 11.
11. Winter CF de, Jansen AA & Evenhuis HM. Physical conditions and challenging behaviour in people with intellectual disability: a systematic review. *J Intellect Disabil Res* 2011, Epub Mar 3.
12. Boot FH, Pel JJ, Steen J van der & Evenhuis HM. Cerebral visual impairment: which perceptive visual dysfunctions can be expected in children with brain damage? A systematic review. *Res Dev Disabil* 2010;31:1149-59.
13. Mergler S, Löbker B, Evenhuis HM & Penning C. Feasibility of quantitative ultrasound measurement of the heel bone in people with intellectual disabilities. *Res Dev Disabil* 2010;31:1283-90.
14. Evenhuis HM. Gezondheid van ouderen met verstandelijke handicap. *NTvG* 2011;155:A2598 1-7.
15. Penning C, Linden JH van der, Tibboel D & Evenhuis HM. Is the temporal artery thermometer a reliable instrument for detecting fever in children? *J Clin Nurs* 2011 Epub Mar 22.

Boekhoofdstuk

Evenhuis HM. Children with intellectual disabilities and cerebral visual impairment: problems with detection and diagnosis. In: Dutton G & Bax M (eds). *Visual impairment in children due to damage of the brain*. MacKeith Press, London UK, 2010.

Scripties studenten

1. Niels van Gils. Severe Neurological Impairment Quality of life questionnaire. Validating a standardized instrument to assess the health related quality of life in children with severe neurological impairment and intellectual disability.
2. Lisa van Staalduine. Validering van de Mini-Nutritional Assessment (MNA) voor ouderen met een verstandelijke beperking.
3. Annefloor Mulder. Toepasbaarheid van longfunctiediagnostiek bij volwassenen met een lichte verstandelijke beperking: een pilot-studie.

4. Ellen van Dijk. Identifying sleep problems using actigraphy in older people with intellectual disability. Ingezonden voor publicatie.
5. Thijs Jaarsma. Betrouwbaarheid van vragenlijsten naar de motivatie om te bewegen bij mensen met een lichte tot matige verstandelijke beperking en een leeftijd ouder dan 45 jaar.

Leeronderzoeksverslagen

1. Zara Aslan, Stefanie Cerneus & Elsbeth Huffmeijer. Uitkomsten van jaarlijkse screening op schildklierfunctiestoornissen bij mensen met het syndroom van Down: wat doen AVG met een subklinische hypothyreoïdie?
2. Monique Doeswijk-v.d. Wolf, Renske Groenendijk-Reijenga & Sanne De Groot. Protocol VOETschimmel; vergelijkend onderzoek naar ervaring van locale therapie bij voetschimmel infecties
3. Mirja Bankras & Christina Suripatty. Calciumintake en lage botkwaliteit bij postmenopauzale vrouwen met een verstandelijke beperking.
4. Josianne van Gerven, Aimé Okouere, Renske de Vries & Anique Vogel. Prevalentie van otitis externa bij volwassenen met een verstandelijke beperking.
5. Paula van Vlokhoven, Emmely van Hagen, Gerard Asma & Patricia van Erp. Prevalentie van tinea pedis bij mensen met een verstandelijke beperking.

Geneeskunde voor mensen met verstandelijke beperkingen, UMC St Radboud Nijmegen

Oratie prof. dr. H. van Schrojenstein Lantman – de Valk

Op 14 oktober 2010 vond de oratie van prof. Lantman plaats in het UMC St. Radboud te Nijmegen. Voorafgaand aan de oratie vond het symposium 'Gewoon en toegankelijk – op weg naar een goede gezondheidszorg voor mensen met verstandelijke beperkingen in de samenleving' plaats.

Onderzoek

Met ingang van 1 oktober is Meyke Roosink aangesteld als post-doc bij de leerstoel.

Lopende projecten

Oorzaak onbekend (Marjolein Willemsen): komende maanden worden nog deelnemers geïncludeerd. Er zijn inmiddels al enkele publicaties. Verdere publicaties zullen volgen. Voorziene afronding eind 2011. Via ZonMw

weesziekten is een vervolgpriject voor een Expertisecentrum Zeldzame Genetische Aandoeningen ingediend.

Vallen bij ouderen (Lotte Enkelaar): de inclusie is rond, de metingen lopen nog deels. De eerste publicatie wordt voorbereid. Per 1 oktober 2010 is Ellen Smulders, postdoc, gestart op het implementatietraject. Daarnaast is een subsidieaanvraag ingediend voor een kortdurend aanvullend onderzoek om het fysiotherapeutisch onderzoek voor valpreventie bij mensen met verstandelijke beperkingen te ijken. Lotte Enkelaar werd geselecteerd om met een international groep van 12 PhD-studenten deel te nemen aan een project voor jonge onderzoekers rond de Special Olympics-meeting in juni 2011 in Athene.

Horen en spraakverstaan (Marjolein Coppens): de data zijn inmiddels compleet en analyse vindt plaats. Daarnaast wordt gewerkt aan publicaties.

Autisme en agressie (Renée Roelofs): dit onderzoek is per 1 maart 2011 overgenomen van Jeroen Oudshoorn door Renée Roelofs.

Nieuwe plannen

Het project samenwerking met de eerste lijn ten behoeve van mensen met verstandelijke beperkingen is ingediend bij het ZonMw-programma 'Op een Lijn'. We hopen in het voorjaar van 2011 een nieuwe promovendus aan te stellen. Daarnaast wordt gewerkt aan projectvoorstellen ParticiPEER en Gezond Leven, waarvoor wij vacatures gaan stellen. In 2011 ontstaat een vacature voor een nieuwe postdoc.

Overig onderzoek

Profesoor Lantman was in 2010 als commissielid betrokken bij de promoties van drs. R. Rieken en drs. Marlies Valstar.

Onderwijs en opleiding

Geneeskunde voor mensen met verstandelijke beperkingen heeft inmiddels een stevige plek verworven in het basiscurriculum Geneeskunde van St. Radboud UMC. Bijna in ieder studiejaar komt de student het vakgebied of de doelgroep tegen. Zo participeerden vier regionale zorginstellingen in de verpleegstages in het eerste jaar. In de bachelorfase is in een aantal blokken (zenuwstelsel, genetica) casuïstiek ingebracht. In het tweede jaar is in het blok MPV III (Medisch Professionele Vorming) een hoorcollege, een zelfstudieopdracht en een responsiecollege opgenomen over het onderwerp 'determinanten van gezondheid van mensen met verstandelijke beperkingen'. Daarbij fungeerden naast stafleden ook regionale AVG's als gastdocent. Tevens waren er twee vrije keuzestages van derdejaars studenten.

In de masterfase is een onderwijsprogramma en een korte beroepspresentatie opgenomen in het Centraal Klinisch Onderwijs na de eerstelijnsstage. Tevens zijn mogelijkheden gecreëerd voor het volgen van keuzecoschappen, seniorcoschappen en wetenschapsstages. Van deze mogelijkheden werd onder andere gebruik gemaakt door een wetenschapsstudent die in een huisartsenpraktijk onderzoek gedaan heeft naar de aard van en het aantal contacten van mensen met verstandelijke beperkingen in die praktijk.

In het voorjaar van 2011 wordt een klein kwalitatief onderzoek gedaan naar perceptie en kennis van gezondheid bij mensen met verstandelijke beperkingen, hun families en hun verzorgenden.

De ambitie van de leerstoel is om naast de bovengenoemde activiteiten een vaste plaats te krijgen in het eerstelijns coschap, dat nu nog alleen in de huisartsgeneeskunde, ouderengeneeskunde en sociale geneeskunde wordt ingevuld. Tevens is een keuzeblok voor derdejaars studenten in ontwikkeling.

Er werd een hooggewaardeerd onderwijsprogramma verzorgd in de opleiding tot specialist Ouderengeneeskunde, een overeenkomstig programma voor de huisartsopleiding is in ontwikkeling. De plannen voor een herhaling van de cursus wetenschappelijke vorming zullen in samenspraak met andere disciplines binnen de afdeling Eerstelijns geneeskunde van het UMCN een vervolg krijgen. Met de AVG opleiding van het Erasmus MC werden eerste stappen gezet om te komen tot een vorm van gezamenlijke onderwijsuitvoering.

AVG-praktijk

Per september 2011 wordt op het terrein van het UMC St Radboud de AVG-praktijk gerealiseerd. (Huis)artsen kunnen verwijzen naar deze praktijk. Daarnaast wordt vanuit de praktijk consultatie geboden aan medisch specialisten in het ziekenhuis en zorgprofessionals op locatie. Het bijzondere aan deze praktijk is de inbedding in de eerstelijnszorg. Dit biedt mogelijkheden eerste- en tweedelijns te verbinden.

Presentaties

Onder andere de Mertensdag (regionale huisartsendag van het UMCN) in mei, presentaties en workshops op het NVAVG-lustrum in februari, abstract- en posterpresentaties van stafleden en drie van de promovendi op het IASSID-congres in Rome in oktober.

Publicaties

Er werd onder andere gepubliceerd in de Journal of Neurology, Journal of Intellectual Disability Research, Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities, Journal of Clinical Epidemiology. Daarnaast werd er door de promovendi gepubliceerd in de American Journal of Medical Genetics en de European Journal of Human Genetics.

Communicatie en PR

Per januari 2011 is een laatstejaarsstudent Communicatie aan de HAN aanwezig om een nieuw communicatieplan (compleet met implementatievoorstellen) te schrijven voor het consortium. Dit plan moet eind juni 2011 gereed zijn.

Onderzoekslijnen Universiteit van Maastricht

In het tweede jaar is er een keuzeblok 'verstandig omgaan met beperkingen' geweest. Sonja Soudant was coördinator van dit blok met ondersteuning van Marijke Meijer. Aan dit blok hebben elf studenten deelgenomen. In de masterfase hebben twee studenten het tien weken durende keuzecoschap 'zorg voor mensen met een verstandelijke beperking' gevolgd. Helaas waren er in 2010 geen participatiestudenten.

Met het vertrek van Henny van Schrojenstein Lantman-de Valk naar Nijmegen is de wetenschapsparticipatie in het zesde jaar voor Maastricht vervallen.

VAAVG

Janneke Swinkels zat in 2010 namens de VAAVG in het NVAVG-bestuur.

Verenso

Inhoudelijk heeft er in 2010 geen overleg met Verenso plaatsgevonden, wel is er samenwerking op het gebied van accreditatie (net als met de huisartsen).

Per 1 januari 2010 worden de aanvragen voor programma accreditering door het cluster ABC1 (= Accreditatie Bureau Cluster 1: huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde en artsen voor verstandelijk gehandicapten) afgehandeld.

Vereniging VG Netwerken

Al geruime tijd werkt de NVAVG samen met Vereniging VG Netwerken (voorheen VG-belang). Deze samenwerking is gericht op het ondersteunen van mensen met een verstandelijke beperking bij het zorgen voor de eigen gezondheid. De medische adviezen bij de VG Netwerken syndroombrochures bieden belangrijke informatie voor huisarts en tandarts, maar vormen ook een goede basis voor syndroomgeoriënteerde follow-up door de AVG.

VGN

De NVAVG heeft intensief overlegd met de VGN over een aantal onderwerpen. Vooral rond de financiering van de AVG-opleiding (samen met het Ministerie) en het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen (campagne vanuit de inspectie) zijn diverse besprekingen georganiseerd. Jaarlijks is er overleg op directieniveau.

Zorg voor Beter

Sinds enkele jaren is de NVAVG vertegenwoordigd in de Adviesgroep van Zorg voor Beter. Zorg voor Beter is een langlopend programma van VWS, bedoeld om de kwaliteit van de chronische zorg (ouderen-, GGZ- en gehandicaptenzorg) te verbeteren. De Adviesgroep voorziet de plannen voor Zorg voor Beter inhoudelijk van commentaar en input.

5. OVERZICHTEN

Samenstelling bestuur

Bestuurswisselingen:

In april 2010 traden Kathleen van den Brink (secretaris) en Luc Bastiaanse (lid) af. Esther Bakker-Van Gijssel werd op dat moment lid van het bestuur. Barber Tinselboer trad als lid af en werd herkozen.

Arjen Louisse was voorzitter tot en met november 2010, waarna Esther Bakker-Van Gijssel het van hem overnam. Arjen Louisse werd vervolgens lid van het bestuur.

Het bestuur bestond in het verslagjaar uit:

- Arjen Louisse (voorzitter tot en met november),
- Esther Bakker-Van Gijssel (voorzitter vanaf november),
- Anneke Schoonbrood (penningmeester),
- Lianne Alsema (secretaris),
- Titia Kranenburg (lid),
- Barber Tinselboer (lid),
- Janneke Swinkels (lid vanuit de VAAVG).

Petra Noordhuis verzorgde de ondersteuning. Er werd maandelijks een bestuursvergadering gehouden.

Publicaties

- In 2010 verschenen er twee afleveringen van het TAVG (Tijdschrift voor Artsen voor Verstandelijk Gehandicapten). Zie verder het verslag van de TAVG-redactie.
- Handreiking huisarts en AVGL: samenwerking in de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap' (in samenwerking met de LHV).

Overzicht commissies, projectgroepen en bestuurscommissies

In 2010 zijn vrijwel alle commissies en projectgroepen voorzien van een (al dan niet herziene) taakopdracht.

Accreditatiecommissie

Samenstelling

De samenstelling van de commissie is in 2010 niet gewijzigd. De commissie bestaat uit Mano Theunissen (voorzitter), Anneke van Beurden (secretaris) en Tia Bouma (lid).

De benodigde professionele ondersteuning werd geleverd door Petra Noordhuis.

Terugblik op 2010

Gestelde doelen in verslagjaar:

- a) Efficiënt afhandelen van accreditatieaanvragen (programma- en instellingsaanvragen en individuele aanvragen), via GAIA.
- b) Geaccrediteerde na- en bijscholingen zoveel mogelijk bij de leden bekend maken via de NVAVG-website.
- c) Verdere betrokkenheid namens de NVAVG bij het centraal Accreditatie Orgaan (AO), bestaande uit alle beroeps- cq. wetenschappelijke verenigingen van de KNMG.
- d) Realiseren van verdere uniformiteit binnen het geheel van accrediteren, met name de ontwikkeling van één digitaal accreditatieproces waaronder het zogenaamde GAIA-project.
- e) Verder uitwerken van ABC1-cluster (accreditatie voor Huisartsen/Specialisten Ouderengeneeskunde/AVG).
- f) Verder uitwerken van het centrale aanvraagloket met uniforme regelgeving rondom accreditatie binnen het ABC1-cluster. Regelmatig uitleg geven over de huidige accreditatieregels en over aanvragen via GAIA.
- g) Evaluatie huidige regelgeving.

- h) Formats ontwikkelen voor verslag per bijeenkomst, jaarverslag toetsgroep en jaarplan toetsgroep.

Werkwijze cq manier waarop deze doelen behaald zijn:

- a) De commissie heeft in het verslagjaar vier maal vergaderd. Afhandeling van de aanvragen vond enkel nog plaats via GAIA, naast diverse vragen via e-mail. Vanaf mei 2010 kunnen leden zelf aanvragen inbrengen in GAIA. Het secretariaat NVAVG heeft hierbij een onmisbare centrale positie van o.a. vragen beantwoorden, administreren, archiveren en actualiseren.
- b) Door een directe link tussen de agenda in GAIA en die op de site van de NVAVG.
- c) In 2010 is er geen vertegenwoordiging geweest naar de AO-vergadering.
- d) De voorzitter heeft samen met Titia Kranenburg namens de NVAVG nauw contact gehouden met het ABC-1-cluster voor onderlinge afstemming.
- e) De voorzitter is per 01-01-2010 accrediteur voor het centrale aanvraagloket binnen het ABC1-cluster; hiervoor heeft hij twee maal een vergadering bijgewoond.
- f) Er blijven veel vragen komen betreffende de accreditatieregels en aanvragen via GAIA; hieraan wordt veel aandacht besteed door Petra Noordhuis, o.a. in de Nieuwsflits.
- g) De commissie heeft een bijdrage geleverd aan de verbetering van het Beoordelingskader en de procedure implementatie Harmonisatierichtlijn Accreditatie Nascholing in GAIA.
- h) Er is een format ontwikkeld voor het verslag per bijeenkomst, later nog gevolgd door een handleiding; formats voor jaarverslag toetsgroep en jaarplan toetsgroep zijn niet ontwikkeld.

Resultaten:

- a. en b.: dit is een continu doorlopend proces i.v.m. de herregistratie-eisen. De secretaresse is gestart met het digitaliseren van alle accreditatiedossiers.

Deskundigheidsbevorderingscommissie

Samenstelling

Luc Imschoot (voorzitter), Marion Gruijters (secretaris), Titia Kranenburg, Esther Bakker, Joyce Voeten- van de Louw, Daniëlle Peppink en Pim van der Vossen.

Doelstelling

Inhoudelijke voorbereiding van het thematische gedeelte van de voor- en najaarsvergadering en andere door de NVAVG te organiseren studiedagen, deskundigheidsbevordering van de AVG's in brede zin.

Terugblik op 2010

De commissie vergaderde in 2010 vier keer telefonisch. Daarnaast kwam de commissie een keer bijeen na afloop van een studiedag.

De commissie heeft in 2010 de volgende zaken voorbereid:

- het themagedeelte van de voorjaarsvergadering in april 2010: samenwerking Huisarts en AVG;
- de studiedag in oktober 2010 met de Vlaamse collegae met als onderwerp: psychiatrie;
- het themagedeelte van de najaarsvergadering in november 2010: etiologie.

De commissie startte in het verslagjaar met de voorbereidingen voor de studiedagen in 2011.

Resultaten

De themamiddag na de voorjaarsvergadering werd door 133 collega's bezocht. Zij waardeerden de studiedag inhoudelijk positief. Ook de nieuwe locatie in het Utrechtse Beatrix Tehater kreeg meer waardering dan de vroegere locatie (Vredenburg 19).

Er leek aanvankelijk weinig belangstelling voor de psychiatriedag in Heeze (Kempenhaeghe), maar uiteindelijk -na een hernieuwde oproep vanuit het secretariaat- konden 130 deelnemers (waarvan 27 uit België) een afwisselend programma volgen en genieten van heerlijke hapjes. De waardering voor de meeste sprekers was hoog.

De najaarsvergadering, wederom in het Beatrix Theater, trok 126 deelnemers en ook deze studiedag werd op een enkel zetje na gewaardeerd met een 7 of hoger. Opmerkingen en adviezen van leden op de evaluatieformulieren werden steeds besproken en waar mogelijk overgenomen. De commissie werkt steeds aan verbetering van de stroomlijning van alle voorbereidende stappen, die gezet moeten worden vóór een studiedag 'rond' is en zoekt naar werkvormen om het educatieve gehalte te verhogen.

Samenwerking

Een onmisbare schakel bij alle werkzaamheden van de commissie is het secretariaat. Petra Noordhuis verzet veel werk rond het organiseren van de studiedagen, vanaf het regelen van de locatie, het zenden van brieven naar sprekers etc., tot en met het samenvatten van de evaluatieformulieren tot een handzaam Excel bestand. De commissie hield nauw contact met het bestuur en de Opleiding met betrekking tot thema's en data.

Commissie Infectieziekten

Samenstelling en mutaties

Jacinta Bruin, Tonny Hermsen/Luc Bastiaanse, Marisa Huizinga, Luc Goffin, Marien Nijenhuis en Joop van den Berg (voorzitter).

Tonny Hermsen heeft in 2010 na vele jaren haar lidmaatschap van de Commissie Infectieziekten beëindigd. Haar plaats is ingenomen door Luc Bastiaanse.

De commissie heeft Rob van Kessel, infectiearts van de GGD-Utrecht, bereid gevonden de vergaderingen van de Commissie Infectieziekten bij te wonen als vraagbaak en klankbord.

De commissie heeft in het verslagjaar tweemaal vergaderd, te weten op 28 mei en 12 november. Daarnaast is er gecommuniceerd via e-mail. De belangrijkste onderwerpen volgen hieronder.

Influenza

Naar aanleiding van opmerkingen van Marie-Louise Heijnen, coördinator van het Nationaal Programma Grieppreventie van het RIVM, zijn enkele wijzigingen aangebracht in de Richtlijn Influenza van het NVAVG. De gewijzigde versie is op de website van de NVAVG geplaatst of zal dat binnenkort worden.

De afdeling communicatie van St. Anna Koraalgroep heeft op verzoek van Marien Nijenhuis (namens de Commissie Infectieziekten) een concept voor een voorlichtingsfolder over de griepvaccinatie gemaakt, die geschikt is voor verstandelijk gehandicapten. Het concept is door de commissie beoordeeld en zal in 2011 binnen St. Anna Koraalgroep gebruikt worden en door de commissie geëvalueerd worden.

Hepatitis B

Het afronden van de 'Richtlijn Hepatitis B preventie in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking' heeft helaas opnieuw vertraging opgelopen, omdat de hoofdstukken over ARBO-wetgeving door nieuwe wetgeving mogelijk achterhaald zijn. Waarschijnlijk zal de herziene versie in 2011 op de website geplaatst kunnen worden.

Legionellapreventie

Er is opnieuw contact geweest met het RIVM. De lijst van locaties waar Legionellapreventie moet worden toegepast is nog niet gepubliceerd. Deze lijst wordt via een ministeriële regeling opgenomen in het nieuwe Drinkwaterbesluit, dat het huidige Leidingwaterbesluit zal gaan vervangen. De nieuwe wetgeving, die oorspronkelijk in 2010 zou worden ingevoerd, is waarschijnlijk mede door het vallen van het kabinet vertraagd en zal waarschijnlijk in 2011 gepubliceerd worden. Het is nog niet helemaal duidelijk welke veranderingen er precies ten aanzien van het Legionellapreventiebeleid uit zullen voortvloeien, maar het ziet er naar uit dat de veranderingen beperkt zullen zijn.

Q-koorts

De commissie heeft gesproken over de vraag of bepaalde kwetsbare groepen verstandelijk gehandicapten mogelijk extra gezondheidsrisico lopen door Q-koorts en of speciale maatregelen voor onze zorg nodig zouden zijn. Wij zijn tot de slotsom gekomen dat die vraag voorsnog niet met 'ja' kan worden beantwoord en waren van mening, dat de algemene richtlijnen, zoals geadviseerd door GGD en RIVM, ook voor verstandelijk gehandicapten aangehouden kunnen worden.

Enkele vragen van NVAVG-leden werd na bespreking in de commissie beantwoord. Het betrof met name vragen over Hepatitis B-vaccinatie en Q-koorts.

Commissie Wet- en regelgeving

Samenstelling en mutaties

De commissie bestaat eind 2010 uit Joris van Erp (voorzitter), Angélique Dijkgraaf (contactpersoon extern), Arjen Louisse (NVAVG-bestuur afgevaardigde) en Henny Janssen (lid).

In het verslagjaar werd Luc Bastiaans opgevolgd door Arjen Louisse. Anne de Vries verliet de commissie om gezondheidsredenen. Dana Kwekel, gezondheidsjuriste, verliet de commissie aanvankelijk vanwege zwangerschap, daarna definitief vanwege verhuizing naar Sint Maarten. Henny Janssen trad aan als nieuw lid.

Terugblik op 2010

De commissie heeft drie keer vergaderd. Vanuit de taakopdracht hebben het volgen van de ontwikkelingen rond de Wet Zorg en Dwang, de Wet Cliëntenrechten Zorg en het updaten van richtlijnen aandacht gevraagd.

Resultaten

Door de kabinetscrisis van februari 2010 heeft de behandeling van de Wet Zorg en Dwang in Den Haag vertraging opgelopen. Het is denkbaar dat van uitstel afstel komt, omdat de kritische geluiden in de adempauze aan kracht winnen. De commissie kon en kan weinig anders dan de vinger aan de pols houden, maar spectaculair is dat niet...

De standpunten van de NVAVG over verantwoordelijkheid en rol van de arts bij vrijheidsbepalende maatregelen en wat we onder deze laatste zouden moeten verstaan (denk aan gedragsbeïnvloedende medicatie) zijn door Angélique Dijkgraaf op enkele bijeenkomsten in het land onder de aandacht gebracht op bijeenkomsten met belangrijke anderen.

Najaar 2010 is een begin gemaakt met de update van de richtlijnen, te beginnen met de richtlijn 'De eerste geneeskundige etc.'. De andere zullen volgen. Lastig blijft de afweging of we nog energie moeten besteden aan richtlijnen betreffende de Wet BOPZ.

De personele wisselingen hebben de daadkracht van de commissie in 2010 geen goed gedaan. Momenteel missen we de noodzakelijke inbreng van een gezondheidsjurist. We verwachten het komend jaar productiever te zijn.

Commissie ICT

Deze commissie was in 2010 niet actief.

Commissie TAVG

Samenstelling en mutaties

De redactie bestaat uit Wiebe Braam, Bart Elffers (lay-out), Dederieke Festen, Koos de Geest, Truus Nijdam (eindredactie), Rob Schreuel (lay-out) en Marijke Tonino.

Helaas moest Koos de Geest in het najaar met zijn werk voor het TAVG stoppen.

Er zijn (slechts) twee nummers uitgekomen: maart 2010 en augustus 2010.

De redactie van het TAVG volgt de 'Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals' (Vancouver style). Te vinden op: <http://www.icmje.org> en http://www.ntvg.nl/over_ntvg/uniforme-voorschriften

Terugblik op 2010

Het eerste nummer bevat artikelen over het afgeven van medische verklaringen, over wilsbekwaamheid en een (verlegenheids)diagnose. (Dit nummer is – niet ten onrechte – door een lid een 'advertentieblaadje' genoemd, als gevolg van gebrek aan kopij en een relatief grote hoeveelheid vacatures).

Het augustusnummer gaat vooral over de samenwerking met de huisarts met praktijkvoorbeelden en een verslag van de commissie poliklinieken.

Vaste onderdelen van het TAVG zijn de column van de voorzitter, de bestuursmededelingen, nieuws, aankondigingen van congressen, syndroom-beschrijvingen, casuïstiek, berichten van de commissies, reacties van lezers, het vermelden van elders gepubliceerde stukken en berichten en verslagen vanuit de AVGOpleiding.

Werkwijze

De redactie steekt veel tijd in het zoeken naar auteurs over actuele onderwerpen en is daarom ook blij met bijdragen van de aiossen.

Alle kopij (die per mail binnenkomt) wordt gelezen door alle redactieleden; commentaren op de inhoud en de vorm worden verzameld en zonodig teruggekoppeld naar de auteurs. Bij specialistische onderwerpen kunnen inhoudsdeskundigen gevraagd worden een artikel te beoordelen.

De redactie heeft een systeem ontwikkeld, waarbij de originele artikelen op een voor elk redactielid bereikbare digitale locatie worden geplaatst en beoordeeld kunnen worden. De eindredacteur verzamelt de commentaren en correcties en maakt de kopij klaar voor de lay-out.

Het is elke keer weer hard werken om kopij bij elkaar te krijgen en er een tijdschrift van te maken. De redactie wil daarom elk lid van de NVAVG stimuleren om een bijdrage te leveren aan het TAVG en te *schrijven*.

Commissie Wetenschap

De commissie wetenschapsbeleid wordt gevormd door professor dr. H. Schrojenstein Lantman-de Valk, dr. T. Coppus, dr. D. Festen en dr. M. Tonino, onder voorzitterschap van H. Veeren. Daarnaast is professor dr. H. Evenhuis adviserend lid.

Projectgroep poliklinieken

Samenstelling en mutaties

Jacinta Bruin: 'kartrekker', niet officieel benoemde voorzitter, Wiebe Braam, Anne Idzinga en Dederieke Festen.

De projectgroep is gestart in maart 2009 op verzoek van het NVAVG bestuur. Een aantal personen is gevraagd omdat zij al eerder aangegeven hadden interesse te hebben in of betrokkenheid getoond hadden bij dit thema.

Martine de Groot is begin 2010 uit de projectgroep gegaan, omdat zij het idee had onvoldoende betrokken te zijn bij de dagelijkse praktijk van de poli VG vanuit haar huidige positie als gepensioneerd AVG.

Doel (zoals opgesteld door het NVAVG bestuur)

Een NVAVG beleidsdocument maken waarin visie en praktische invulling staan beschreven ten behoeve van het realiseren van een samenhangend landelijk netwerk van poliklinieken VG, die kwalitatief en bedrijfskundig verantwoorde medisch specialistische zorg bieden.

Werkwijze

De werkgroep is in 2009 aan de slag gegaan met dit doel en had de behoefte om eerst een nieuwe inventarisatie te maken van bestaande poliklinieken VG en hun werkwijze. In 2006 is een enquête rondgestuurd naar alle leden. Omdat het vak zich daarna verder ontwikkeld heeft, was het raadzaam vast te leggen hoe de poli's VG er anno 2009 voor stonden. In de voorjaarsvergadering van 2010 zijn de resultaten van deze tweede enquête besproken. Wiebe Braam verzorgde hierbij de inleiding. Aansluitend is een

aantal prangende zaken ook nog eens doorgenomen in de nascholingsgroep 'mensen met mogelijkheden' (ex aiossen van de jaren 2000 en 2001). De adviezen en opmerkingen zijn verwerkt in het document. Ten behoeve van de presentatie op de voorjaarsvergadering 2010 is hard gewerkt aan de zogenaamde 'landkaart' van poli's VG zoals die op dat moment bestonden in Nederland.

Tot februari 2011 is verder gewerkt aan de conceptversie van het beleidsdocument, waarin het organisatorische of bedrijfskundige gedeelte en het medisch inhoudelijke gedeelte verder uitgewerkt zijn. Veel aandacht en vragen gingen uit naar de financiële afhandeling van de consulten op een poli VG. Het is de werkgroep daarbij opgevallen dat niet exact aan te geven is hoe deze financiering in elkaar zit. De leden van de projectgroep achten het dan ook noodzakelijk dat het bestuur daarvoor een aparte pagina aanmaakt op de website van de NVAVG.

Voor de andere aspecten van de poli VG is met behulp van informatie uit bestaande stukken, ervaring uit de praktijk en navraag bij anderen een zo duidelijk mogelijk beeld geschetst. We hebben geprobeerd richting te geven aan wat wenselijk is voor de poli VG nu en in de nabije toekomst.

Resultaten

De conceptversie van het document is in maart 2011 afgerond en verstuurd naar het bestuur.

Projectgroep Health Watch bij Down Syndroom

In 2010 niet actief.

Projectgroep GORZ

Corine Penning was bezig de richtlijncommissie op te starten, maar door haar vertrek in oktober 2010 heeft het project vertraging opgelopen. Eind 2010 is aan Riet Niezen gevraagd de richtlijnherziening op te pakken. Zij gaat daar in 2011 mee aan de slag.

Stuurgroep Richtlijnontwikkeling

Samenstelling

- Barber Tinselboer, contactpersoon bestuur.
- Frans Ewals, voorzitter.
- Sylvia Huisman.
- Conine Penning, tot 1 oktober 2010, in verband met het starten met een werkring buiten de sector.

Terugblik op 2010

- In het verslagjaar is het niet gelukt om een nieuwe richtlijn aan te bieden aan het bestuur. Dit heeft vooral te maken met de bemensing van de uitvoerende projectgroepen en de complexe logistiek. De stuurgroep zal om deze problemen te verminderen haar werkwijze aanpassen (zie jaarplan 2011).
- Tijdens de najaarsvergadering hebben zich twaalf belangstellenden in richtlijnontwikkeling gemeld.
- De SRO heeft beoordelingcriteria ontwikkeld om de relevantie voor AVG's van richtlijnen van derden te kunnen vaststellen.
- De eerste versie van de richtlijn Hormonale cyclusregulatie bij vrouwen met een verstandelijke beperking is voltooid en becommentarieerd.
- Op de richtlijn Influenza van de commissie Infectieziekten is op verzoek van het bestuur een reactie gegeven.
- Samenwerking werd onder andere gezocht door het CBO, het NHG en het NIVEL.
- Een aios-leergroep stuurde suggesties voor urgente richtlijnen, waarvan de meeste de komende jaren opgepakt zullen worden.

Bestuurscommissie bekostigingssystematiek

Taakopdracht

De commissie heeft als taak de ontwikkelingen met betrekking tot de AWBZ, de Zvw en de WMO nauwlettend te volgen en de implicaties voor de beroepsgroep hiervan in te schatten. De commissie rapporteert en adviseert hierover aan het voltallige bestuur. De commissie heeft het mandaat van het bestuur voor het plegen van overleg met externe

instanties en het voorbereiden en uitvoeren van officiële reacties namens het bestuur. Hierover wordt verslag gedaan in de bestuursvergaderingen. Tevens fungeert de commissie als vraagbaak voor leden van de vereniging met specifieke vragen van op het gebied van de financiering.

Samenstelling

De commissie bestond in het verslagjaar uit:

- Frans Scholte, voorzitter.
- Arjen Louisse, voorzitter van het bestuur tot de najaarsvergadering, daarna bestuurslid.
- Titia Kranenburg en Anneke Schoonbrood, bestuursleden.

Resultaten

Projectgroep Productdefiniëring

De belangrijkste activiteit in 2010 bestond uit de voortzetting van de werkzaamheden van de Projectgroep Productdefiniëring. Dit was een uitvloeisel van het rapport 'Het Onderzoek, medische zorg voor mensen met een verstandelijke handicap, AWBZ of Zvw', dat in januari 2008 werd uitgebracht. Het rapport kreeg de instemming van de Algemene Ledenvergadering van 18 april 2008. De NVAVG heeft geconcludeerd dat de medische zorg voor mensen met een verstandelijke beperking beter gegarandeerd is vanuit de zorgverzekeringswet.

Om de medische zorg voor verstandelijk gehandicapten binnen de totale gezondheidszorg stevig te positioneren is echter een goede beschrijving van 'de producten van de AVG' noodzakelijk. In de Algemene Ledenvergadering van 21 november 2008 is het voorstel van het bestuur overgenomen om te komen tot AVG-productbeschrijvingen. Het project is januari 2009 gestart, onder leiding van Michiel Wesseling van het Projectbureau van de KNMG.

In het verslagjaar is de projectgroep productdefiniëring hard aan het werk geweest met de verdere uitvoering van de opdracht (zie elders in dit jaarverslag).

De commissie bekostigingssystematiek is daardoor in 2010 maar één keer bijeen geweest.

Externe cliënten

De commissie heeft in het verslagjaar opnieuw veel tijd en aandacht besteed aan de weigering van een grote zorgverzekeraar (AGIS) om door een AVG ten behoeve van externe cliënten (dit zijn mensen met een verstandelijke handicap die door huisarts of andere specialist naar een AVG zijn verwezen) aangevraagd laboratoriumonderzoek te betalen.

Ook nadat de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, op verzoek van het bestuur van de NVAVG (brief d.d. 1-12-2009), in een schrijven ondubbelzinnig verklaarde, "dat er voor zorgverzekeraars geen enkel beletsel aanwezig is om afspraken te maken met artsen voor verstandelijk gehandicapten over de vergoeding van noodzakelijke laboratoriumonderzoeken en van noodzakelijke farmaceutische zorg", en "dat de opvatting van AGIS derhalve niet juist is", bleef AGIS aanvankelijk weigerachtig. In 2010 kon deze kwestie niet worden afgerond.

NB: In een bericht per e-mail d.d. 22 maart 2011 is AGIS op haar schreden teruggekeerd: "De huisartsenzorg is in onze polisvoorwaarden functioneel omschreven. Dit betekent dat deze verstrekking de zorg omvat zoals huisartsen deze plegen te bieden. De AVG is geen huisarts, maar is wel in hetzelfde register als de huisarts ingeschreven (HVRC). Hieruit valt af te leiden dat deze artsen zorg bieden die vergelijkbaar is met de zorgverlening door de huisarts. Laboratoriumonderzoeken aangevraagd door een specialist ouderengeneeskunde worden immers wel vergoed. Deze artsen staan eveneens in het HVRC ingeschreven.

Indien Agis wenst laboratoriumonderzoeken aangevraagd door een AGV niet te vergoeden, dan dient dit voor 2012 in het beleid te worden opgenomen. In de polisvoorwaarden is het nu niet expliciet uitgesloten dat de AVG laboratorium onderzoek mag voorschrijven.

Bovenstaande is overigens in lijn met de opmerkingen van VWS en CVZ in dit verband".

Vragen van leden

De commissie heeft in contact met leden enkele vragen kunnen verhelderen. De belangrijkste was wel de vraag of benodigde AVG-zorg voor cliënten van de zorginstelling met een ZZP 1 en ZZP 2, (die hun algemene medische zorg vergoed krijgen uit de Zorgverzekeringswet), apart door het Zorgkantoor kan worden vergoed (conform de regeling voor externe cliënten). Het antwoord hierop is ontkennend. In de verkregen bedragen voor cliënten met ZZP 1 en 2 zit 'enige ruimte voor ondersteuning door AVG of gedragswetenschapper'. Heeft een interne cliënt meer uren AVG of gedragswetenschapper nodig dan moet een herindicatie worden aangevraagd, omdat er kennelijk behandeling nodig is.

Bestuurscommissie PR

Samenstelling

Op 1 januari 2010 bestond de commissie uit Marion Gruijters (voorzitter en contactpersoon), Riet Niezen (algemeen lid) en Hester van der Laan (algemeen lid).

Mutaties

In februari 2010 meldden Emmy Räkera, Almar van Suijdam-Sietsma en Jaap Jansen zich aan als algemeen lid.

Per 31 december 2010 verliet Marion Gruijters de commissie, waarbij Almar van Suijdam-Sietsma het voorzitterschap en de rol van contactpersoon overnam. Ilona Claassen meldde zich aan als algemeen lid. In 2010 is het aantal commissieleden daarmee verdubbeld.

Terugblik op 2010

In het verslagjaar zijn er twee 'PR-koffers' gerealiseerd. Deze staan op het secretariaat van de AVG-opleiding in Rotterdam en zijn gevuld met PR-materiaal, zoals folders, een powerpointpresentatie en flyers. De koffers zijn al intensief gebruikt op de meerdere carrièrebeurzen en symposia, die het afgelopen jaar zijn bemand door mensen van de PR-commissie en collega-AVG's.

Hester van der Laan maakte namens de PR-commissie deel uit van de Lustrumcommissie. Hier heeft zij veel werk verricht met als hoogtepunt het Lustrumsymposium en het aansluitende feest op 11 februari 2011 (het laatste in samenwerking met de feestcommissie).

Het verslagjaar heeft in het teken gestaan van het ontwikkelen van PR-materiaal en plannen om de PR van het specialisme AVG te optimaliseren. In 2011 wil de commissie dit gaan uitbreiden en toespitsen op met name de medisch studenten, co-assistenten en basisartsen.

Projectgroep Productdefiniëring

In 2010 bestond de projectgroep Productdefiniëring uit de volgende personen:

- Michiel Wesseling (senior beleidsmedewerker KNMG),
- Arjen Louisse en Barber Tinselboer (vanuit het bestuur van de NVAVG),
- Elsbeth Booi (AVG),
- Karla Magilsen (AVG),
- Josje Kingma-Thijssen (vanuit de AVG-opleiding) en
- Sylvia Huisman (link met het in ontwikkeling zijnde hand/leerboek Geneeskunde voor mensen met een verstandelijke beperking).

In maandelijkse bijeenkomsten en vooral ook tussentijds is er hard verder gewerkt aan het document 'Zorgaanbod van de AVG, wat doet de arts voor verstandelijk gehandicapten'. Het doel van dit document is duidelijk te maken wat de AVG doet en wat van hem/haar verwacht kan worden. Het verduidelijken hiervan is zowel bedoeld voor de beroepsgroep zelf, als voor huisartsen en medisch specialisten (bijvoorbeeld kinderartsen), als voor beleidsmakers en zorgverzekeraars.

In het document wordt allereerst beschreven wat het bestaansrecht van de AVG is, namelijk de bijzondere geneeskundige zorgvraag van mensen met een verstandelijke beperking en de bijzondere eisen die dit stelt aan de geneeskundige zorg voor deze doelgroep. Vervolgens wordt beschreven waaruit het zorgaanbod van de AVG bestaat. Dit

is uitgesplitst in cliëntgebonden zorg, beschreven per ziektebeeld, en niet-clientgebonden zorg, zoals Bopz-beleid, infectiepreventie en geneesmiddelenbeleid.

Aan het eind van 2010 is het document zover gereed gekomen dat het begin 2011 aangeboden kan worden aan een grote groep AVG-opleiders ter commentaar.

Werkgroep 'Redactie hand/leerboek geneeskunde voor mensen met een verstandelijke beperking'

Algemeen

In maart 2009 is door een aantal AVG's het initiatief genomen om een hand/leerboek betreffende geneeskunde voor mensen met een verstandelijke beperking tot stand te brengen. Inmiddels is de redactie een werkgroep van de NVAVG geworden, en één van de speerpunten van de vereniging.

Doel van het boek is het meer zichtbaar maken van de doelgroep en hun behoefte aan speciale medische zorg.

De doelgroep bestaat uit artsen die in hun praktijk met mensen met een verstandelijke beperking werken, AVG's, huisartsen, (gevorderde) studenten geneeskunde, tandartsen bijzondere tandheelkunde, fysiotherapeuten, enzovoort.

Samenstelling

- Ietje van Gelderen, AVG Amsta DkJ, Amsterdam, voorzitter.
- Marijke Tonino, AVG Ipse, Nootdorp.
- Margriet van Duinen, AVG Cello, Haaren.
- Sylvia Huisman, AVG Prinsentichting Kadijkerkoog.
- Dederieke Festen, AVG Ipse, Nootdorp.
- Wiebe Braam, AVG 's Heerenloo, Ede.

Doelen

- Voltooien van de inhoudsopgave.
- Taakverdeling maken binnen de redactie ten aanzien van de te redigeren hoofdstukken.
- Kiezen en uitnodigen van auteurs.

Verwezenlijking van de doelen

De concept inhoudsopgave is van commentaar voorzien door de volgende werkgroepen van de NVAVG:

- Commissie Deskundigheidsbevordering.
- Stuurgroep Richtlijnontwikkeling.
- Commissie Wetenschap.

Ook de hoogleraren professor Heleen Evenhuis en professor Henny Van Schrojenstein Lantman-de Valk hebben de redactie voorzien van welkome aanvullingen op de concept inhoudsopgave.

Het commentaar is door de redactie verwerkt in de inhoudsopgave.

Resultaten

- De inhoudsopgave heeft zijn definitieve vorm grotendeels bereikt, zodat de redactie daar verder mee aan de slag kan.
- De meeste auteurs zijn uitgenodigd en hebben hun medewerking toegezegd.
- De samenstelling van de auteurs is zodanig dat een goede verhouding is tussen AVG's en superspecialisten.
- In 2011 wordt er voornamelijk geschreven. De redactie zal alles zodanig redigeren dat er –naar wij hopen– een goed boek komt.

Persoonlijke noot van de voorzitter: De inzet van alle betrokkenen is groot en zeer inspirerend!

Lijst met afkortingen

aio	Arts in opleiding tot specialist
(Wet) BOPZ	Bijzondere Opnames psychiatrische Ziekenhuizen
CBO	Centraal Begeleidings Orgaan toetsontwikkeling
CCE	Centrum voor Consultatie en Expertise
CHVG	College voor Huisartsgeneeskunde, verpleeghuisgeneeskunde en medische zorg voor verstandelijk gehandicapten
CGS	College Geneeskundige Specialismen
EAT	Electro-aversieve therapie
FMWV	Federatie van Medisch Wetenschappelijke Verenigingen
GAIA	Gemeenschappelijke Accreditatie Internet Applicatie
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GORZ	Gastro Oesofagale Reflux Ziekte
HVRC	Huisartsen en Verpleeghuisarts en arts voor verstandelijk gehandicapten registratiecommissie
IGZ	Inspectie voor de Gezondheidszorg
JARID	Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities
KNMG	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
LAD	Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband
LEVV	Landelijk Expertisecentrum Verpleging en Verzorging
LHV	Landelijke Huisartsen Vereniging
LKNG	Landelijk Kennisnetwerk Gehandicaptenzorg
MAMH	Medical Aspects of Mental Handicap, European Association of intellectual disability medicine
NHG	Nederlands Huisartsen Genootschap
NIP	Nederlands Instituut van Psychologen
NTZ	Nederlands Tijdschrift voor de Zorg aan mensen met verstandelijke beperkingen
NVAVG	Nederlandse Vereniging van Artsen voor Verstandelijk Gehandicapten
NVK	Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde
NVKN	Nederlandse Vereniging voor Kinderneurologie
NVO	Nederlandse Vereniging van Pedagogogen en Onderwijskundigen
NVVA	Nederlandse Vereniging van Verpleeghuisartsen (thans Verenso)
NVVP	Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie
TAVG	Tijdschrift van Artsen voor Verstandelijk Gehandicapten
VAAVG	Vereniging voor en door Artsen voor Verstandelijk Gehandicapten in opleiding
Verenso	Vereniging van specialisten in ouderengeneeskunde
VGN	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WHO	World Health Organization